

Reč koja je preokrenula svet

ROBERT DŽ. VILEND

Kako je jedna jedina reč mogla da milione preobrazi u ljude spremne da umru za svoja ubeđenja, a ostale milione u njihove progonitelje žedne krvi?

Kakva se sila krije u toj novoj i čudnoj reči?

Naslov originala: The Nearness of Your Saviour

Autor: Robert J. Wieland

Prevod: Mirjana Đerić

Pesmu prepevao: Zvonimir Kostić – Palanski

Predgovor

"Ako jezike čovečije i anđelske govorim a *agape* nemam, onda sam kao zvono koje zvoni, ili praporac koji zveči.

I ako imam proroštvo i znam sve tajne i sva znanja, i ako imam svu veru da i gore premeštam, a *agape* nemam, ništa sam.

I ako razdam sve imanje svoje, i ako predam telo svoje da se sažeže, a *agape* nemam, ništa mi ne pomaže." (Pavle u 1. Korinćanima 13,1-3. U originalnom grčkom tekstu, za reč ljubav koristi se *agape*.)

"Ljubazni! da ljubimo jedan drugoga jer je *agape* od Boga. I svaki koji ima *agape* od Boga je rođen, i poznaje Boga... Po tom se pokaza *agape* Božja k nama što Bog sina svojega jedinorodnoga posla na svet da živimo kroza nj. U ovom je *agape* ne da mi pokazasmo *agape* k Bogu, nego da on pokaza *agape* k nama i posla sina svojega da očisti grehe naše...

Bog je *agape*, i koji stoji u ljubavi /*agape*/, u Bogu stoji i Bog u njemu stoji. Tim se *agape* u nama savršuje da imamo slobodu na dan sudnji... U *agape* nema straha, nego savršena *agape* izgoni strah napolje; a ko se boji nije savršen u ljubavi.

Da imamo mi *agape* k njemu, jer on najpre pokaza *agape* k nama." (Jovan, u svojoj Prvoj poslanici 4,7-19)

Reč koja je preokrenula svet

Dakle, vi mislite da je fantastično kako je ta mala reč preokrenula svet?

Da, svet je nekada snažno potresla mala grupa ljudi iz Palestine, koji su nosili vest otelotvorenu u jednoj prilično nejasnoj reči. Njihovi prestrašeni neprijatelji u Solunu (istoimeni grad u savremenoj Grčkoj) priznali su da je njen uticaj bio ogroman: "Ovi što zamutiše vasioni svet, dođoše i ovde" (Dela apostolska 17,6). Vesnici eksplozivni poput dinamita: Hristovi apostoli, naročito Pavle i njegov kolega Jovan.

Reč koja je napravila taj moćni podvig bila je mala reč, poznata u drevnom grčko-rimskom svetu - grčki termin, *agape*. Značila je "ljubav", ali je bila revolucionarna. Nosila je u sebi duhovnu snagu koja je obuzimala umove ljudi, izazivajući svrstavanje čovečanstva u dva tabora, jedan za a drugi protiv nebeske ideje.

Njeni pobornici bili su prekonoc preobraženi u smele i radosne Isusove sledbenike, spremne da izgube sve što imaju, da dopadnu tamnice, pa čak i da umru mučeničkom smrću za Njega. Oni, pak, koji su se svrstali u tabor protiv njih brzo su postali svirepi, krvožedni progonitelji onih koji su u novom konceptu ljubavi videli svetlost. Niko ko je čuo vest nikada više nije mogao da ostane neutralan.

Tajanstveni eksploziv u toj duhovnoj bombi bio je radikalno različita ideja od onih koje su sanjali svetski filozofi ili moralni učitelji. Bio je to novi izum koji je podjednako iznenadio i prijatelje i neprijatelje.

Nije da ljudi starog veka nisu imali nikakve ideje o ljubavi; oni su mnogo o njoj govorili. U stvari, Grci su imali tri ili četiri reči za ljubav (naši savremeni jezici obično imaju samo jednu). Međutim, ona vrsta ljubavi koju je izražavala *agape* nemilosrdno je sve ostale ideje o ljubavi razotkrivala ili kao ne-ljubav ili kao *anti*-ljubav.

I odjednom je ljudski rod shvatio da je ono što su oni nazivali "ljubavlju" zapravo bila samo zamaskirana sebičnost. Ljudska psiha bila je ogoljena zahvaljujući tom novom otkrivenju. Ako ste radosno prihvatili duhovnu revoluciju, vi ste se odevali u *agape*; u protivnom, cepanjem svoje haljine satkane od tobožnje dobrote, pretvarali ste se u sulude neprijatelje nove vere. I niko nije mogao da vrati časovnik vremena unazad, jer je *agape* bila ideja za čije je ispunjenje upravo došao trenutak.

Kada je Jovan uzeo pero da ispiše svoju čuvenu jednačinu "Bog je ljubav" (1. Jovanova 4,8), on je morao da se odluči između nekoliko grčkih reči. Uobičajena, svakodnevna - eros - nosila je u sebi prodornu snagu. Kao nešto tajanstveno i moćno, eros je smatran izvorom života. Poput bujice koja probija branu, on prelazi preko svih prepreka ljudske volje i mudrosti, kao talas emocija zajedničkih celom čovečanstvu. Ako je majka volela svoje dete, njena ljubav bila je eros i smatrana plemenitom i čistom. Isto tako, ljubav dece prema roditeljima od kojih zavise, i međusobna ljubav prijatelja. Dalje, uzajamna ljubav između muškarca i žene bila je duboko tajanstveni poriv.

"Da li je Bog eros?" - pitali su drevni pagani. Da, odgovarali su njihovi filozofi, uključujući velikog Platona, zato što je eros nešto jače od ljudske volje. On proizvodi čudo beba. On stvara prijatelje i porodice. I boravi u svakome po prirodi. Prema tome, govorili su pagani, on mora da je iskra božanstva u svakom ljudskom biću.

Za antičke narode, ljubav je umnogome bila - što je i za nas danas - "slatka tajna života", eliksir koji inače nepodnošljivo postojanje čini snošljivim. Platon se nadao da će preobraziti svet nekom vrstom ljubavi koju je on smatrao "nebeskim erosom". Reči izvedene iz tog termina danas imaju isključivo seksualno značenje, ali Platon je nastojao da svet izvuče iz gliba senzualnosti pomoću ideja koje duhovno uzdižu, pomoću nečeg plemenitog i nadahnjujućeg. Temelj toga bilo je neprestano penjanje, oslobađanje od fizičke požude, stremljenje ka većem duhovnom dobru za dušu.

Ali Jovan nikada nije mogao da napiše da je Bog *eros*. On je zapanjio mislioce svoga doba, kazujući da je Bog *agape*. A između te dve ideje pruža se ogroman ponor, veći od rastojanja između istoka i zapada.

Apostolova ideja bila je revolucionarna najmanje na tri načina:

1. Ako neko voli ljubavju *agape*, on ima "slobodu na dan sudni" (1. Jovanova 4,17). Bez nje, čovek se grči od straha kad se suoči sa konačnim sudom. Sa njom, on neustrašivo stupa u Božju prisustnost i prolazi pored svih Njegovih svetih anđela, bez stida i s puno pouzdanja. To se u drevna vremena nije nikada čulo.

2. "U ljubavi /*agape*/ nema straha, nego savršena ljubav /*agape*/ izgoni strah napolje; jer strah ima muku. A ko se boji nije savršen u ljubavi /*agape*/" (18. stih). Strah sa zebnjom je u svim vremenima bio duboko ukorenjen u ljudskom postojanju. Strah duboko u nama, koji se teško prepoznaje, izaziva bolest, nagriža životnu snagu duše sve dok nam organi ne oslabe i ne mogu da se suprotstave oboljenju. Mogu proteći godine dok to ne uvidimo i ne osetimo, ali najzad najslabiji organ tela otkáže i lekari moraju pokušati da poprave ono što je *agape* mogla da spreči savladavanjem straha.

3. Svi uzvišeni moralni i etički ciljevi čovečanstva nisu ništa bez *agape*, kaže Pavle u čuvenom poglavlju o ljubavi - 1. Korinćanima 13. Neko može govoriti "jezike čovečije i anđelske", imati "proroštvo" i znati "sve tajne i sva znanja", imati "veru da i gore" premešta, razdati "sve imanje svoje" i predati "telo svoje da se sažeže", a da ipak ne poseduje najbitniji sastojak. Takav čovek će na kraju biti "ništa". A *agape* ima izvanredni kvalitet da "sve" izdrži, jer *agape* "nikad ne prestaje".

Kako to da se *agape* tako mnogo razlikuje od uobičajene ideje o ljubavi? Kako je bilo moguće da apostolska ideja postane takva opasnost po Platonov uzvišeni koncept? Odgovor nalazimo u jasnom suprotstavljanju te dve ideje:

Uobičajena ljudska ljubav zavisi od lepote ili dobrote svog objekta. Mi prirodno biramo za prijatelje one koji su prijatni prema nama, koji nam se dopadaju. Zaljubljujemo se u osobu suprotnog pola koja je lepa, srećna, pametna i privlačna, a odvrćamo se od osobe koja je ružna, pakosna, neznalica ili neprijatna.

Nasuprot tome, *agape* ne zavisi od lepote ili dobrote svog objekta. Ona stoji sama, suverena, slobodna. Antički narodi imaju jednu priču koja ilustruje njihovu najuzvišeniju ideju ljubavi:

Admet je bio plemenit, zgodan mladić sa izvanrednim ličnim kvalitetima. Razboleo se od bolesti za koju je proročište objavilo da će biti fatalna, ukoliko se ne nađe neko ko bi umro umesto njega. Njegovi prijatelji išli su od jednog do drugog, pitajući: "Da li bi bio voljan da umreš za Admeta?" Svi bi se složili da je on prekrasan mladić, ali: "Izvinite", govorili su, "ne bismo da umremo umesto njega." Pitali su i njegove roditelje, a oni su odgovorili: "Volimo svog sina ali, žao nam je, ne bismo mogli da umremo umesto njega." Konačno su njegovi prijatelji upitali divnu devojkicu koja ga je volela, Alcestu. "Da", kazala je ona, "zato što je on tako dobar čovek i zato što je toliko potreban svetu, voljna sam da umrem za njega!"

Filozofi su se hvalisali: "To je ljubav - ljubav koja je voljna da umre za dobrog čoveka!" Zamislite samo kakav su šok doživeli kada su im apostoli rekli da ta ljubav i nije nešto naročito. "Jer jedva ko umre za pravednika; za dobroga može biti da bi se ko usudio umreti. Ali Bog pokazuje svoju ljubav /*agape*/ k nama što Hristos još kad bijasmo grešnici umre za nas", da, "dok smo još bili neprijatelji" (Rimljanima 5,7.8.10).

Vest poput ove ili vam sasvim obuzme dušu, ili vas pretvori u neumoljivog neprijatelja.

Prirodna ljudska ljubav počiva na osećanju potrebe. Ona se sama po sebi oseća jadnom i praznom i iziskuje neki objekat da obogati sopstveni život. Muž voli ženu zato što mu je potrebna, a žena voli svog muža iz istog razloga. Dva prijatelja vole jedan drugog zato što su potrebni jedan drugom. To je prirodno. Svako se oseća praznim i samim.

Međutim, beskrajno bogata sama po sebi, *agape* ne oseća nikakvu potrebu. Apostoli su govorili da nas Bog voli ne zato što smo Mu potrebni, već zato što je On - *agape*. "Jer znate blagodat Gospoda našeg Isusa Hrista da, bogat budući, vas radi osiromaši, da se vi njegovim siromaštvom obogatite" (2. Korinćanima 8,9). Sve do naših dana ostajemo zapanjeni idejom o ljubavi koja "ne traži svoje" (1. Korinćanima 13,5). Čak i crkve kao da su neodoljivo sklone da Božju ljubav predstavljaju kao ljubav koja traži svoje, kao motivaciju nadahnutu sebičnim instinktom. Bog je u nama video skrivenu vrednost, pretpostavlja se; i On je jednostavno napravio dobar pazar kad nas je kupio.

Mi počinjemo da ličimo na ono što obožavamo, te tako mnoštvo njih klanja se takvom Bogu zato što i sami teže da naprave dobar pazar. Njihova religija je u suštini gramzivost - ono što oni žele da steknu jeste nebo i nebeska nagrada - nebesko imanje, i taj sebični motiv goni ih napred. Kad *agape* prodre u njihovu egocentričnu sredinu, reakcija je slična onoj kada je *agape* granula i obasjala antički svet i preobrazila život ljudi.

Prirodna ljudska ljubav počiva na osećaju vrednosti. Mnogi Afrikanci još uvek se drže drevnog običaja plaćanja određene cene za nevestu, što verno odslikava još veću prepredenost u osnovi svih ostalih oblika naše kulture. Iznos koji valja platiti za nevestu zavisio je od troškova za obrazovanje koje su roditelji devojke uložili u nju. Nekoliko krava dovoljno je za onu koja jedva ume da naškraba svoje ime; astronomski iznos zahteva se za devojke koje su boravile na Oksfordu ili Kembridžu.

Mi takođe razvrstavamo jedni druge po kategorijama. Malo njih se prema đubretaru odnosi učtivo ili snishodljivo kao što to činimo kad je u pitanju gradonačelnik ili guverner. Ako, poput vode koja teži da dostigne sopstveni nivo, "ljubite one koji vas ljube, kakvu platu imate? ne čine li to i carinici? I ako Boga nazivate samo svojoj braći, šta odviše činite? Ne čine li tako i nenabošci?" - pita Isus (Matej 5,46.47). "Jer dušu njegovu blagosiljaju za života njegova, i slave tebe što ugadaš sebi" (Psalam 49,18).

Nasuprot tome, *agape* je ideja izvan ovog sveta. Umesto da zavisi od vrednosti svog objekta, *ona stvara vrednost u svom objektu.*

Pretpostavite da u ruci držim jedan grubi kamen. Pokupio sam ga negde u polju. Ako pokušam da ga prodam, niko mi neće dati za njega nijednu paru. Ali ne zato što je kamen u suštini loš, nego zato što je isto toliko običan koliko i bezvredan. (*Eros* nije nešto loše; on nema vrednosti zato što je tako običan kao i pomenuti kamen.)

A sada pretpostavite da ja mogu, dok ga držim u ruci, da zavolim taj kamen kao što majka voli svoju bebu. I pretpostavite da bi moja ljubav mogla da deluje kao alhemija i da ga pretvori u komad čistog zlata. Odjednom bih se obogatio. To je samo ilustracija onoga što *agape* čini u nama.

Sami po sebi mi vredimo samo koliko i sumnjiva hemijska vrednost sastojaka našeg tela. Ali Božja ljubav preobražava nas u vrednost jednaku vrednosti Njegovog sopstvenog Sina: "Učiniću da će čovek više vrediti nego zlato čisto, više nego zlato Ofirsko" (Isaija 13,12).

Verovatno znate za neke primere ljudi sa dna, koji su preobraženi u osobe beskrajne vrednosti. Džon Njutn (1725-1807) bio je jedan od njih. Bezbožni moreplovac koji se bavio trgovinom afričkih robova, pretvorio se u pijanu propalicu i pao kao žrtva ljudi koje je pokušao da proda kao robove. Najzad, *agape* je dotakla njegovo srce. Odustao je od svog odvratnog posla i preobrazio se u časnog nosioca radosne vesti. Milioni ga pamte po njegovoj himni koja otkriva da je postao "zlato čisto":

Čudesna blagodat! – kako to zvuči –
Za mene, bednika, bila je nada,
Nekada izgubljen, vraćam se kući,
Bio sam slep, al' vidim sada.

Od te milosti drhti mi srce,
Al' nemam straha od onog časa
Kada je blesnula kao Sunce
I kad sam verom primio Spasa!

Prirodna ljudska ljubav ide u potragu za Bogom. Sve neznabožačke religije temelje se na ideji da nam Bog izmiče i da ga je teško pronaći, baš kao i lek protiv kancera. Ljudi zamišljaju da se On s nama "igra žmurke", da se povukao i udaljio od ljudskih bića. Jedino su posebni ljudi dovoljno mudri ili pametni da pronađu gde se On skriva. Milioni idu na duga hodočašća u Meku, Rim, Jerusalem, ili druga svetišta u potrazi za Njim. Stari Grci su nas sve nadmašili u gradnji veličanstvenih mermernih hramova na najvišim brdima, verujući da Ga tu svakako moraju naći.

I opet, *agape* je nešto sasvim suprotno ovome. Ona nije ljudsko traganje za Bogom, nego *Božje traganje za čovekom*: "Jer je sin čovečiji došao da nađe i spase što je izgubljeno" (Luka 19,10). Pastir je ostavio svojih 99 ovaca koje su bile bezbedne i izložio sopstveni život opasnosti da bi pronašao izgublenu; žena je upalila sveću i pretražila kuću kako bi pronašla izgubljeni dinar; Duh Božji tragao je za bludnim sinom i vratio ga kući. Nema nijedne priče u Bibliji o tome kako se od izgubljene ovce zahteva da pronađe svog pastira! Ovo je izuzetno uzdrimalo uobičajena ljudska shvatanja.

Pavle je bio prosto opsednut ovom sjajnom idejom: "A pravednost, koja je od vere, ovako govori: "Nemoj da kažeš u svom srcu: ko će se popeti na nebo?" to jest, da svede Hrista, ili: "Ko će sići u bezdan?" to jest, da izvede Hrista iz mrtvih. Nego šta ona govori? – "Blizu ti je reč, u tvojim ustima i u tvom srcu", to jest, reč vere koju mi propovedamo." (Rimljanima 10,6-8 - Čarnić).

Ta "reč vere" tesno je povezana sa ljubavlju *agape* kao fotografski negativ sa fotografskim otiskom. Vera je odgovor poštenog ljudskog srca na izvanredno otkrivenje ljubavi *agape*, a Pavlova je glavna misao da nam je ta izvanredna reč *blizu*. Jeste li čuli VEST? Evo dokaza: Bog vas je već izabrao i traži gde ste se sakrili od Njega! Dobri Pastir je uvek u pohodu, tragajući za vama.

Naša ljudska ljubav uvek nastoji da se popne više. Svaki prvak želi da što pre pođe u drugi razred; dete koje ima šest godina kaže: "Uskoro će mi biti 7". Niko ko traži posao ne želi niži već viši položaj. Državni političari čeznu da uđu u nacionalnu igru, i verovatno svaki senator u izvesnom trenutku sanja da dospe u Belu kuću.

Ko je ikada čuo da je neki predsednik države dobrovoljno dao ostavku kako bi postao seoski sluga? Platon sa svojom idejom o ljubavi nikada ne bi mogao tako nešto da zamisli. A ni mi!

Ono što je na stari svet delovalo otrežnjujuće bio je pogled na Nekog višeg od predsednika, koji se spuštao sve niže i niže, sve do mentalnog i fizičkog mučenja i smrti zločinca. U tekstu Filibljanima 2,5-8 koji verovatno predstavlja prikaz Pavlove omiljene vesti, možemo pratiti sedam jasno ocrtanih stepenika kojima se Hristos spuštao da bi nam pokazao šta je to *agape*:

1. "On, koji je u obličju Božijem, nije smatrao kao nešto prigrabljeno – to što je jednak Bogu, /u Vukovom prevodu: nije se otimao da se isporedi s Bogom/." Kad dospemo na visoke položaje u politici, svetu biznisa ili čak i u crkvi, u našoj je prirodi da brinemo da ne padnemo. "Neugodno spava krunisana glava." Ali Sin Božji se dragovoljno odrekao krune, motivisan tom čudnom, nezemaljskom ljubavlju - *agape*.

2. On je "ispraznio sam sebe /u Vukovom prevodu: ponizio sam sebe/" ili "odbacio svoju slavu, ugled". Mi ljudi borićemo se, ako treba, do smrti samo da zadržimo svoj ugled. Ali odvažna hrabra dela nisu uvek isto što i "isprazniti sam sebe" kao što je to Hristos učinio, jer Pavle kaže da neko može dati "telo svoje da se sažeže", a da mu ipak nedostaje *agape*. Kad

kaže da je Hristos "ispraznio sam sebe", on pri tom misli na dobrovoljno predanje za *večnost* svega što nam je drago, a što je gotovo nemoguće učiniti nezavisno od *agape*.

3. "Uzevši obličje sluge /roba/." Možete li zamisliti neki sumorniji život nego kad je čovek stalno prisiljen da radi bez plate i zahvalnosti? Za anđele je rečeno da su sluge, "službeni duhovi" poslani da nam služe (Jevrejima 1,14). Da je sin Božji postao jedan od njih, to bi već bilo veliko poniženje za Njega, budući da je bio njihov Zapovednik. No, On se spustio još niže:

4. "Postavši kao i drugi ljudi", "malo manji od anđela" (Psalam 8,5). Ne do veličanstvene lepote i sjaja u kojima je, kako to kaže 1. Mojsijeva, Adam uživao, nego do najnižeg nivoa palog čoveka u beskrajno uniženom grčko-rimskom svetu. Nijedno ljudsko biće nije nikada tako nisko palo a da Sin Božji nije mogao da dopre do njega ili nje. A kad *agape* jednom prokrči sebi put do našeg srca, svi zaostali tragovi onog duha "svetiji-sam-od-tebe" nestaju pred njom, i *agape* omogućuje da se dosegne do srca drugih ljudi.

5. "I našavši se u liku kao čovek /I na oči nađe se kao čovek/, On je unizio sam sebe..." Drugačije kazano, On nije bio rođen da bi živio lagodnim životom ni u cezarevoj ni u Irodovoj palati. Njegova majka dobila ga je u štali neugodnog mirisa, bila primorana da ga uvije u obične krpe i položi u magarčeve jaslje. Njegov život postao je mukotrpan život običnog seljanina. Ali, ni to nije bilo dovoljno:

6. "Postao poslušan do same smrti." Ova bremenita rečenica znači nešto drugo od samoubistvenog ludog skoka u prazno. Samoubistvo nikada nije "poslušnost do smrti". Isus se zaustavio i suočio sa stvarnošću. Vrsta smrti kojom je Hristos pokazao da je "poslušan" nije bila izbegavanje odgovornosti. To nije bilo ispijanje otrova od kukute, što je Sokrat učinio. To je bilo nalik odlasku u pakao, svesnoj osudi svake ćelije bića izloženog prihvaćenom i shvaćenom Božjem negodovanju. Sedmi stepenik pri spuštanju kojim je Hristos "zauzeo" naše mesto jasno pokazuje kakvu je užasnu cenu On platio za nas:

7. "Do smrti na krstu." U Isusovo doba takva smrt smatrala se najvećim mogućim poniženjem i najmučnijom smrću. Ne samo što je bila svirepija od bilo koje ikada smišljene, ne samo što je bila najsramnija - biti obešen nag pred svetinom koja se ruga i veselo posmatra vašu agoniju - nego je smrt na krstu nosila u sebi duboko ugrađeni užas strašniji od svega. *Ona je značila da vas je proklelo samo Nebo.*

I to zbog razloga što je uvaženi stari pisac Mojsije izjavio da je svako ko umre na drvetu "proklet pred Bogom" (5. Mojsijeva 21,23). I svi su u to verovali, naravno. Kada bi zločinac bio osuđen na smrt mačem ili čak da bude živ spaljen, on je ipak mogao da se moli i veruje da će mu Bog oprostiti i milostivo ga pogledati. Mogao je prilikom smrti da oseti izvesnu podršku.

Ali kada bi sudija rekao: "Moraš umreti na drvetu", nestajalo je svake nade. Svi su shvatali da je Bog zauvek okrenuo leđa takvom jadniku. Upravo zato Pavle kaže da je Hristos postao "za nas kletva, jer je pisano: proklet svaki koji visi na drvetu" (Galatima 3,13). Smrt kojom je Hristos umro bila je smrt izgubljenih koji na kraju moraju propasti u beznadežnom očaju - ona koju Otkrivenje naziva "druga smrt". Razume se, Hristu je bilo beskrajno teže da to podnese nego što će to biti za njih, zato što je Njegova osetljivost na patnju bila neuporedivo veća od njihove.

Zamislite čoveka razapetog na krst: gomila dolazi da mu se ruga kao što mi danas masovno odlazimo na utakmicu. Sličan staroj olupini od kola na koju deca bacaju kamenice, on je otpisano ljudsko biće, prepušteno poruzi i zlostavljanu u neizrecivom užasu. Vi čak ne smete da osetite ili izrazite saosećanje prema njemu, jer ako to učinite, idete protiv Božje osude! Vi ste na Božjoj strani ako ga gađate pokvarenim jajima ili paradajzom. Ljudi su upravo tako razmišljali.

Takva je bila smrt do koje je Isus postao "poslušan". U svom očajanju uzviknuo je: "Bože moj! Bože moj! zašto si me ostavio?" (Matej 27,46). Razmišljajte o ovome u tišini i dubokom strahopoštovanju. Trebalo je da vi i ja prođemo kroz sve to da On nije zauzeo naše mesto.

Ova ideja o ljubavi *agape* iščezava iz uma mnogih koji tvrde da su Hristovi sledbenici, zato što se jedan paganski pojam neprimetno uvukao u naš način razmišljanja. U pitanju je, naime, učenje o besmrtnosti duše. Ako nema stvarne smrti, onda ni Hristos nije stvarno umro. Da je On otišao u raj onoga dana kad je visio na krstu (kako to mnogi pogrešno veruju zato što zarez u Luki 23,43 nije na pravom mestu), onda nema ni istinskog Hristovog poniženja, nema prave smrti na krstu, nema umiranja drugom smrću, koja je sušta stvarnost. Da je bilo tako, Hristos nije i ne bi mogao da plati kaznu za ljudski greh - a to bi značilo da *mi to moramo učiniti*.

Doktrina o prirodnoj besmrtnosti duše, logično, predstavlja Hristovu žrtvu kao varku, inscenirano podnošenje Božjeg gneva radi grešnika, dok je u stvari On sve vreme bio podržavan uzdanjem u veliku nagradu koja će doći. Međutim, kada Ga je na Golgoti obuzela tama, svetlost Očevog lica bila je potpuno povučena. Njegov vapaj: "Zašto si me ostavio?" nije bio gluma. Isaija je bio u pravu: "Jer je dao dušu svoju na smrt" (Isaija 53,12), čak "drugom smrt" (Otkrivenje 2,11).

Lažno učenje iz drevnog paganstva počelo je da prodire ubrzo posle apostolskog doba, te Hristova opomena prvoj od sedam simboličkih crkava i Otkrivenju 2 glasi: "No imam na tebe, što si ljubav /*agape*/ svoju prvu ostavio" (4. stih). Kad je Božji neprijatelj shvatio kakva se snaga krije u toj ideji, njegova prva reakcija bila je da izazove otpad rane Crkve u pogledu tog suštinskog verovanja. I mi doista možemo dokumentovati postepeno napuštanje ljubavi *agape*, korak po korak, od strane takozvanih crkvenih otaca.

Avgustin je konačno napravio sintezu ljubavi *agape* i ljubavi usredsređene na sebe, koja je postala temelj srednjovekovnog katolicizma. Luter je pokušao da obnovi *agape* ali, tužno je reći, njegovi sledbenici vratili su se doktrini o prirodnoj besmrtnosti, i ponovo je *agape* gotovo nestala. Svet je danas zreo za njeno ponovno otkrivanje.

Sada već verovatno počinjemo da osećamo dubinu ponora koji ljudsku ljubav odvaja od *agape*. Ako nije njom obogaćena, ljudska ljubav je samo prerusena sebičnost. Čak i roditeljska ljubav ponekad "traži svoje", i može predstavljati prikriveni oblik sebičnosti.

Naša sadašnja epidemija bračne nevernosti dovoljan je dokaz o usredsređenosti na sebe kad je reč o seksualnoj ljubavi. Uzajamna ljubav dvoje ljudi, ukoliko je *eros*, zasnovana je na egocentričnim pobudama. I nije ni čudo što umire! Nasuprot tome, *agape* "ne traži svoje" i "nikad ne prestaje" (1. Korinćanima 13,5.8). Imajte na umu: *eros* sam po sebi nije nešto loše; svi postojimo zahvaljujući tome. Ali ako je vaš brak zasnovan samo na *erosu*, verovatno će se razbiti o stene.

Pošto je sve rečeno, ostaje još jedan dodatni kontrast između ljudske i Božje ljubavi:

Prirodna ljudska ljubav želi nagradu besmrtnosti: agape se usuđuje da je se odrekne. Upravo je to preokrenulo sve vrednosne sisteme starog veka.

Bog nije za nas napisao neki enciklopedijski članak o *agape* ljubavi. Umesto toga, poslao je svog Sina da umre na krstu, da bismo je mi mogli videti. Prava dimenzija te žrtve ogleda se u tome što je ona bezgranična, potpuna i večna.

Hristos je otišao nas radi u grob, ne zato što je to zaslužio, nego zato što smo mi to zaslužili. U onih poslednjih nekoliko sati dok je visio na krstu u tami, On je ispio čašu ljudske bede do dna. Blistave sunčeve svetlosti u kojoj je hodio dok je bio na Zemlji, sada je nestalo. Svaka misao o budućoj nagradi iščezla je iz Njegovog uma. On nije mogao da vidi drugu stranu iz mračnog i užasnog groba koji se otvarao pred njim. Bog je *agape*, Hristos je Bog, a gle kako umire smrću koju smo mi zaslužili. (Činjenica da Ga je Otac vratio u život trećeg dana ni na koji način ne umanjuje stvarnost Njegovog potpunog predanja na krstu nas radi.)

A sada dolazimo do nečeg uznemirujućeg. Nije dovoljno da kažemo: "Odlično, drago mi je što je On kroz sve to prošao; no, zar vi mislite da ja moram da naučim da volim *agape* ljubavlj? Nemoguće!"

Mi grešni, egocentrični smrtni ljudi možemo naučiti da volimo ljubavlju *agape*, jer Jovan kaže: "Ljubazni, da ljubimo jedan drugoga; jer je ljubav /*agape*/ od Boga, i svaki koji ima ljubav /*agape*/ od Boga je rođen, i poznaje Boga. A koji nema ljubavi /*agape*/ ne pozna Boga; jer je Bog ljubav /*agape*/" (1. Jovanova 4,7.8).

Mojsije je primer čoveka koji je to naučio.

Bog mu je jednog dana dao poseban test. Izrailj je raskinuo "stari" zavet klanjajući se zlatnom teletu, i Bog je predložio Mojsiju da ih uništi božanskom "H-bombom", i da počne od nule sa novim narodom - Mojsijevim potomcima.

Iskušenje da zauzme mesto Avrama, Isaka i Jakova bilo je veoma stvarno. Izrailj je već bio dodijao Bogu. A Mojsija je Bog voleo i ponudio mu izvanredno unapređenje sa slavom za sva vremena. I šta da učini? Da prihvati ponudenu čast i prepusti Izrailja propasti?

Mojsije se kidao i strahovito patio u duši. Nikada u svom životu nije toliko plakao. Oslušnite kako glasom isprekidanim od jecaja ovaj smrtnik poput nas pokušava da promeni Božji naum:

"Molim ti se; narod ovaj ljuto sagreši načinivši sebi bogove od zlata. Ali oprosti im greh..." Ovde Mojsije zastaje; ne može da završi rečenicu. On baca pogled na užas večnog pakla (večne, *druge* smrti – *prim. prev.*) pred sobom ako bude delio sudbinu Izrailja. Ipak, predomislio se. On odlučuje da propadne s njima: "... Ako li nećeš, izbriši me iz knjige tvoje koju si napisao" (2. Mojsijeva 32,31.32).

Mojsije je položio test. Mogu da zamislim kako Gospod rukama ljubavi grli svog uplakanog slugu - ustanovio je da je čovek s takvom ljubavlju čovek po Njegovom srcu.

Pavle je tu istu ljubav *agape* pronašao u svom srcu, jer je on takođe želeo da sam bude "odlučen od Hrista" u korist svog izgubljenog naroda (Rimljanima 9,1-3). Svako ko istinski shvata krst i *veruje*, doživljava čudo *agape* ljubavi u svom sopstvenom srcu. Upravo će na taj način svet ponovo biti preokrenut, "jer ljubav /*agape*/ Božja nagoni nas" da ne živimo "više sebi, nego onome koji ... /za nas/ umre i vaskrse" (2. Korinćanima 5,14.15).

Mi propuštamo da shvatimo glavnu misao Novog zaveta ukoliko u njemu ne pronađemo *agape*. Takođe ostajemo u tami u pogledu toga šta je vera, jer je novozavetna vera poimanje ljudskog srca kolika je "širina i dužina i dubina i visina" (Efescima 3,18.19) Hristove ljubavi *agape*. Ne može biti stvarne promene srca putem opravdanja verom ukoliko to istinski ne shvatimo.

Evo nas u poslednjim trenucima pred Drugi Hristov dolazak. Crkva "ostatka" poslednjeg vremena odlikovaće se kao oni koji "drže zapovesti Božje i veru Isusovu" (Otkrivenje 14,12). Kako čovek zaista "drži zapovesti"? Od apostola stiže otrežnjujući odgovor: "*Agape* je ispunjenje zakona" (Rimljanima 13,10). Ništa manje.

To je osnovna ideja Božje poslednje poruke milosti ovom svetu u Otkrivenju 14,6-12. Ona mora biti tu da bi čovek *mogao* da se pripremi za Gospodnji povratak u slavi! Vera koja danas čini čuda zahvaljujući opravdanju verom jeste odgovor omekšalog srca na čudesnu ljubav *agape* ispoljenu u žrtvi Božjeg Jagnjeta. Ta ideja je ponovo "sadašnja istina" (2. Petrova 1,12).

Dok su apostoli raznosili vest u svim pravcima, krst je postao trenutak istine ovoga sveta. Pri svetlosti tog munjevitog otkrivenja, svaki čovek je video sebe kao osuđenog. Krst je postao konačna definicija ljubavi. Eto zašto je reč *agape* preokrenula svet. Neka bi ona preokrenula i vaš život!

Ako ste zainteresovani za više informacija o jedinstvenoj ideji Dobre Vesti iznesenoj u ovoj brošuri, možete se obratiti na sledeće e-mailove:

mraovicsrdjan@yahoo.com

bdjrapody@gmail.com

propovednik@ymail.com